

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/252/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4212201403
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4212201403.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zastúpeného: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 36 613 843, v mene ktorej vykonáva advokáciu ako konateľ a advokát Mgr. Tomáš Kušnir, proti žalovanému: W. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. - H., I. XX, t. č. M. - M., za účasti vedľajšieho účastníka Spotrebiteľské združenie OSA, so sídlom Fedinova 9, Bratislava, IČO: 42 260 086, zastúpenom AK HKP Legal, s.r.o., so sídlom Bratislava, Sasinkova 6, IČO: 36 727 334, o zaplatenie 995,52 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Komárno z 3. júna 2013 pod č. k. 9C/23/2012-123 takto

H.

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu o zaplatenie 995,52 eura s príslušenstvom zamietol. Súčasne žalovanému a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal. Právne vec odôvodnil s poukazom na ust. § 100 ods. 1, § 101, § 558 Občianskeho zákonníka (ďalej aj ako „OZ“), § 7 ods. 2 zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, ako aj zisteným skutkovým stavom. Dospel k záveru, že žalovaný dňa 24.11.2004 uzatvoril s právnym predchodcom žalobcu /Všeobecná úverová banka, a.s. „VÚB“/ zmluvu o poskytnutí flexipôžičky, na základe ktorej veriteľ poskytol žalovanému úver v sume 1.261,37 eura (38.000,- Sk), ktorý sa zaviazal splácať mesačne po 32,65 eura (983,65 Sk), v počte splátok 60. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 30.04.2007 bola pohľadávka žalovaného postúpená žalobcovi a v tom čase jej výška predstavovala sumu 1.116,45 eura. Dňa 11.01.2011 žalovaný podpísal so žalobcom Dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku (ďalej aj ako „Dohoda“), v ktorej uznal dlh vo výške 911,61 eura ako aj príslušenstva vo výške 149,37 eura s tým, že má vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch. Keďže veriteľ od zmluvy odstúpil dňa 11.04.2007, tak všeobecná 3- ročná premlčacia doba počítaná podľa § 101 OZ začala plynúť nasledujúcim dňom po odstúpení od zmluvy, t. j. dňom 12.04.2007, uplynula dňom 12.04.2010 a žaloba bola podaná na súde až dňa 27.01.2012, teda po uplynutí všeobecnej 3-ročnej premlčacej doby, a preto nemohol žalobcovi právo priznať pre dôvodnú námietku premlčania vznesenú vedľajším účastníkom na strane žalovaného. Žalovaný písomne uznal záväzok dňa 11.01.2011, teda v čase, keď už pohľadávka bola premlčaná a podľa formulárovej dohody o uznaní záväzku, ktorá mu bola žalobcom predložená, mal mať vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch. V čase uznania záväzku žalovaný vôbec nebol informovaný o premlčaní dlhu a ani nevedel, čo premlčanie znamená. Uvedený zámer žalobcu dosiahnuť vymožitelnosť pohľadávky podpísaním Dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 11.01.2011 hodnotil ako nekalú obchodnú praktiku, pretože boli naplnené zákonné znaky tohto inštitútu, a to nedostatok odbornej starostlivosti na strane dodávateľa, ako aj potenciálne riziko, že takéto konanie naruší správanie spotrebiteľa. Uznanie záväzku žalovaným považoval za právne neúčinné, pretože nebolo preukázané, či žalovaný vedel o premlčaní tak ako to vyžaduje ustanovenie § 558 OZ, pričom v čase, keď dohoda o uznaní záväzku bola podpisovaná, bol tento záväzok už premlčaný. Uznať možno aj premlčaný dlh, ale uznávací prejav dlžníka bude mať právne účinky len vtedy, ak dlžník

vedel, že dlh je premlčaný, čo v tomto prípade žalobca nepreukázal. Vedomosť o premlčaní dlhu je iba zakomponovaná v bode 3.3.1 Dohody, ale zo žiadnych predložených dokladov nevyplývalo, či žalovaný mal vedomosť o premlčaní dlhu. Premlčanie posúdil podľa § 100 a nasl. OZ a pokiaľ žalovaný aj uznal svoj záväzok písomne čo do dôvodu a výšky v zmysle § 110 OZ, tak s poukazom na znenie § 558 OZ takéto uznanie nemá právny následok pokiaľ ten, kto dlh uznal, nevedel o jeho premlčaní. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj ako „OSP“) a žalovanému, ktorý mal vo veci plný úspech, nepriznal náhradu trov konania, pretože v súvislosti s týmto konaním mu žiadne trovy nevznikli, a zároveň vedľajšiemu účastníkovi nepriznal náhradu trov konania, nakoľko nešlo o účelne vynaložené trovy na uplatňovanie alebo bránenie práva v tomto konaní.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, domáhajúc sa jeho zmeny a vyhovenia žaloby v plnom rozsahu podľa § 220 OSP, prípadne jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie v zmysle § 221 ods. 1, 3 OSP (správne ods. 2). Odvolanie zdôvodnil nesprávnym právnym posúdením a nedostatočným zistením skutkového stavu. Poukázal na ust. § 110 ods. 1 a § 558 OZ. Uviedol, že medzi ním a žalovaným došlo dňa 11.01.2011 k Dohode o uzavretí splátkového kalendára a o uznaní záväzku, prostredníctvom ktorej žalovaný uznal svoj záväzok voči nemu vzniknutý zo zmluvy o poskytnutí flexipôžičky uzatvorenej dňa 24.11.2004 s jeho právnym predchodcom VÚB, vo výške 911,61 eura s príslušenstvom, čo do dôvodu a výšky, a záväzok sa zaviazal zaplatiť. Tým došlo k nespochybniteľnému uznaniu dlhu a nastali právne účinky spojené s uznaním práva podľa § 110 ods. 1 druhá veta OZ. Zákon nevyžaduje, aby dlžník mal v čase uznania vedomosť o premlčaní práva. Uznanie práva podľa § 110 ods. 1 druhá veta OZ nemožno stotožňovať inštitútom uznania dlhu podľa § 558 OZ, čo potvrdzujú aj odlišné právne dôsledky, ktoré s nimi zákon spája. Uznanie premlčaného práva nie je z hľadiska účinkov spojených s § 110 ods. 1 OZ viazané na vedomosť dlžníka, že uznal premlčané právo. K prerušeniu plynutia pôvodnej premlčacej doby a začatiu plynutia novej 10-ročnej premlčacej doby dochádza bez ohľadu na to, či dlžník v čase uznania o premlčaní vedel alebo nie. Na rozdiel od uvedeného, úprava obsiahnutá v ust. § 558 OZ spája vedomosť toho, kto uznal premlčaný dlh o jeho premlčaní so vznikom vyvrátiteľnej domnienky, že dlh v čase uznania trval, to znamená, ust. § 110 OZ nepodmieňuje samotné uznanie dlhu a jeho účinky s nutnosťou vedomosti toho, kto dlh uznal, o jeho premlčaní a jeho následkoch. Uviedol, že takéto forma dohody medzi veriteľom a dlžníkom nie je ničím neobvyklým a už vôbec ju nie je možné hodnotiť ako nekalú obchodnú praktiku zo strany veriteľa. Ďalej uviedol, že prístupom súdu došlo k popretiu zásady rovnosti účastníkom konania k neprímeranej ochrane spotrebiteľa. Konanie žalovaného, ktorý si neplní svoje povinnosti vyplývajúce z tohto vzťahu, nemožno považovať za morálne a čestné a nemožno súhlasiť s tým, aby takémuto konaniu bola zo strany súdu poskytovaná ochrana. Nesúhlasil so zamietnutím žaloby z dôvodu premlčania, keďže záväzok, ktorý žalovaný uznal, v čase podpisu Dohody premlčaný nebol. Na podporu svojich tvrdení žalobca poukázal na rozhodnutia iných krajských súdov.

Vedľajší účastník v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Zdôraznil, že Dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní dlhu obsahuje ďalšie neprijateľné zmluvné podmienky a to predĺženie premlčacej lehoty formou uznania dlhu a rozhodcovskú doložku. Na podporu svojich tvrdení poukázal na rozhodnutia iných súdov. Vzhľadom k predformulovanému obsahu Dohody možno mať vážne pochybnosti o tom, že skutočný prejav vôle dlžníka zodpovedá jej obsahu. Uzatvorenie takejto Dohody je v rozpore s dobrými mravmi. Dohoda, ako právny úkon, je pre svoju nezrozumiteľnosť, neurčitosť, rozpor s dobrými mravmi a rozpor s kogentnými ustanoveniami spotrebiteľského práva, neplatná. Pre prípad, ak by súd neakceptoval jeho právnu argumentáciu ohľadom Dohody a jej právnych účinkov, navrhol, aby súd postupoval v zmysle § 109 ods. 1 písm. c/ OSP, konanie prerušil a požiadal Súdny dvor Európskej únie o rozhodnutie o prejudiciálnej otázke: „Či ustanovenia čl. 2 písm. a/ v spojení s čl. 36 ods. 1, 2 Smernice Rady 39/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa majú vykladať tak, že súdna kontrola nekalých podmienok nezaniká pri uzatvorení hlavnej spotrebiteľskej zmluvy, ale dopadá aj na zmeny a doplnky pôvodnej spotrebiteľskej zmluvy, ak boli tieto zmeny a doplnky vopred spotrebiteľom vyhotovené ako predbežne formulované štandardné listiny a spotrebiteľ nemôže meniť obsah týchto doplnkov a zmien.“ Záverom uviedol, že trvá na námietke premlčania.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) po zistení, že odvolanie bolo podané účastníkom konania a v zákonom stanovenej lehote (§ 201, § 204 ods. 1 OSP) a zistení, že odvolanie spĺňa náležitosti

§ 205 a nasl. OSP, preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa, byť viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné. Preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. h/ a ods. 2 OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Medzi účastníkmi konania nebol sporný skutkový stav, že žalovaný uzatvoril s právnym predchodcom žalobcu Všeobecnou úverovou bankou, a.s. (ďalej len "VÚB, a.s."), dňa 24.11.2004 Zmluvu o poskytnutí flexipôžičky, ktorej súčasťou boli Všeobecné obchodné podmienky VÚB, a.s. Na základe tejto zmluvy bol žalovanému poskytnutý úver, ktorý sa zaviazal splácať v dohodnutých mesačných splátkach. Žalovaný však dohodnuté splátky pravidelne a včas nezaplatil, preto právny predchodca žalobcu vypovedal zmluvu o úvere a žalobca žalovaného vyzval na úhradu dlžnej sumy. Žalobca sa domáhal zaplata sumy 995,52 eura s príslušenstvom, úrokom z omeškania odo dňa nasledujúceho po účinnosti postúpenia pohľadávky, t.j. od 01.05.2007 a náhradu trov konania. Dňa 11.01.2011 uzatvoril žalovaný so žalobcom Dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, kde v článku 3 ods. 3.1, ktorá časť zmluvy nebola vyplnená, a to výška splátky a dátum splatnosti a v poslednej vete bolo vyhlásenie, že žalovaný má vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch. Ako dôkaz pripojil kópiu predmetnej dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku. Vedľajší účastník na strane žalovaného pri svojom vstupe do konania dňa 07.06.2012, ako aj žalovaný na pojednávaní konanom dňa 03.06.2013, vzniesli námietku premlčania uplatneného práva, ktorú súd vyhodnotil ako podanú dôvodne. Dohodu o uzavretí splátkového kalendára a o uznaní dlhu považoval za právny vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy a súd prvého stupňa mal za to, že v danom prípade pri uzatváraní dohody o splátkovom kalendári a uznaní dlhu došlo s poukazom na príslušné ustanovenia zákona č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľa k nekalej obchodnej praktike, pretože boli naplnené zákonné znaky tohto zákonného inštitútu, a to nedostatok odbornej starostlivosti na strane dodávateľa, ako aj potenciálne riziko, že takéto konanie naruší správanie spotrebiteľa. Uznanie dlhu žalovaným v dohode zo dňa 11.01.2011 považoval súd prvého stupňa za právne neúčinné, pretože v konaní nebolo preukázané, že žalovaný vedel o jeho premlčaní tak, ako to vyžaduje ustanovenie § 558 Občianskeho zákonníka. Odvolací súd sa s týmto názorom prvostupňového súdu nestotožnil.

Podľa § 558 Občianskeho zákonníka, ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvody aj výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. Pri premlčanom dlhu má také uznanie tento právny následok, len ak ten, kto dlh uznal, vedel o jeho premlčaní.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je 3-ročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak bolo právo priznané právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného orgánu, premlčuje sa za 10 rokov odo dňa, keď sa malo podľa rozhodnutia plniť. Ak právo dlžník uznal čo do dôvodu i výšky, premlčuje sa za 10 rokov odo dňa, keď k uznaniu došlo; ak bola však v uznaní uvedená lehota na plnenie, plynie premlčacia doba od uplynutia tejto lehoty.

Všeobecná premlčacia doba, ktorá je upravená v § 101 OZ je tri roky. S písomným uznaním práva čo do dôvodu a výšky je spojený Inštitút pretrhnutia premlčacej doby, ktorý je upravený v § 110 ods. 1 OZ. Platné uznanie práva z hľadiska behu a dĺžky premlčacej doby zakladá beh novej premlčacej doby v dôsledku jej pretrhnutia (prerušenia). Namiesto doposiaľ uplynutej premlčacej doby začína plynúť nová desaťročná premlčacia doba odo dňa, kedy k uznaniu práva došlo, resp., od uplynutia lehoty na plnenie, ak je v uznavacom prehlásení uvedená. Uznanie práva je jednostranný adresovaný hmotnoprávny úkon dlžníka, ktorý vo svojej platnosti, okrem všeobecných náležitostí predpísaných pre právne úkony v § 34 a nasl. OZ, musí spĺňať náležitosti upravené v § 110 ods. 1 druhej vety OZ. Uznanie práva musí byť predovšetkým urobené v písomnej forme, musí sa týkať jednak dôvodu, ako aj výšky. Zároveň musí spĺňať požiadavku určitosti a zrozumiteľnosti (§ 37 ods. 1 OZ), pretože uznanie práva je právnym úkonom, pre ktorý je pod sankciou neplatnosti stanovená písomná forma, musí byť určitost' prejavu vôle uznať právo čo do dôvodu a výšky, daná obsahom listín, na ktorom je napísaná.

Uznanie dlhu podľa § 558 OZ je samostatným zaisťovacím inštitútom, ktorý zaisťovaciu funkciu plní tým, že zakladá právnu domnienku existencie dlhu v dobe jeho uznania. Tým sa v spore posilňuje pozícia veriteľa, pretože v ňom nemusí dokazovať vznik dlhu ani jeho trvanie v dobe, kedy k uznaniu dlhu došlo. Je potom na dlžníkovi, ktorý namietajú, že dlh nevznikol, že bol splnený alebo zanikol alebo to inak preukázal. Uznaním dlhu teda prechádza dôkazné bremeno z veriteľa na dlžníka. K platnému uznaniu dlhu podľa § 558 OZ okrem všeobecných náležitostí (§ 34 a nasl. OZ) je potrebné, aby tento jednostranný právny úkon urobil dlžník písomnou formou, vyjadril v ňom prísľub zaplatenia dlhu a uviedol dôvod a jeho výšku, teda uznal dlh čo do dôvodu a výšky. Z uvedeného potom logicky vyplýva, že splnením predpokladov uvedených v § 558 OZ dochádza jednak k založeniu vyvrátiteľnej právnej domnienky trvania dlhu a jednak sú s ním spojené právne účinky prerhnutia premlčacej doby v zmysle ust. § 110 ods. 2 vety druhej OZ. Pokiaľ písomný prejav vôle dlžníka obsahuje uznanie dlhu čo do dôvodu a výšky a absentuje v ňom výslovný prísľub zaplatenia dlhu, je dôsledkom tohto úkonu len prerhnutie premlčacej doby podľa § 110 ods. 2 vety druhej OZ a vyvrátiteľná právna domnienka trvania dlhu v zmysle § 558 OZ nevznikne. Inak povedané, ku kvalifikovanému uznaniu práva podľa § 110 ods. 2 OZ s dopadom na beh a dĺžku premlčacej doby nie je vyžadované na rozdiel od uznania dlhu podľa § 558 OZ vyjadrenie prísľubu zaplatiť dlh dlžníkom. Veriteľove právo na zaplatenie dlhu sa potom síce premlčuje v 10-ročnej premlčacej dobe, avšak v prípadnom súdnom konaní ho postihuje dôkazná povinnosť preukázať existenciu a výšku dlhu. Pre záver, že uznanie práva podľa § 110 ods. 1 vety druhej OZ nie je totožné s inštitútom uznania dlhu podľa § 558 OZ, svedčia aj odlišné právne dôsledky spojené s uznaním premlčaného práva. Pri uznaní premlčaného práva z hľadiska účinkov spojených s § 110 ods. 1 OZ nie je viazané na vedomosť dlžníka o tom, že uznal právo premlčané. Úprava obsiahnutá v § 558 OZ pre vznik domnienky trvania dlhu vyžaduje, aby ten, kto uznal premlčaný dlh o premlčaní vedel. Pokiaľ dlžník o premlčaní nevedel, uznanie dlhu právny následok v podobe právnej domnienky nemá (i tak však dôjde k založeniu behu novej premlčacej doby podľa § 110 ods. 1 OZ /viď rozhodnutia NS ČR 33Odo/1039/2004 zo 14.09.2006, 33Cdo/155/2007 z 28.02.2007/).

Prvostupňový súd síce v dôvodoch svojho písomného rozhodnutia posudzoval vzťah medzi ust. § 110 a § 558 OZ, ale žalobu v konečnom dôsledku zamietol z dôvodu, že právny úkon Dohodu o uzavretí splátkového kalendára a o uznaní záväzku považoval za nekalú obchodnú praktiku v snahe dosiahnuť uznanie premlčaného záväzku. Uznanie záväzku žalovaným považoval súd prvého stupňa za právne neúčinné, pretože v konaní nebolo preukázané, že žalovaný vedel o jeho premlčaní tak ako to vyžaduje ustanovenie § 558 OZ. Pokiaľ mal prvostupňový súd za to, že žalovaný nevedel o uznaní premlčaného dlhu, mal v danej veci postupovať v zmysle vyššie uvedeného, pretože uznanie dlhu nie je viazané na vedomosť dlžníka o tom, že dlh je premlčaný.

Pre vyššie uvedené dôvody odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. h) OSP zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2), v ktorom je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 226 OSP). V novom rozhodnutí súd prvého stupňa rozhodne aj o náhrade trov celého konania, vrátane tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 OSP).

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.